

Anety Kuncové

Vliv vzoru, velikosti a kontrastu kořisti vůči podkladu na diskriminační učení ptačích predátorů

Školitel: doc. Mgr. Alice Exnerová, Ph.D.

Konzultant: prof. RNDr. Pavel Štys, CSc.

Katedra zoologie PřF UK Praha

2014

Předložená práce v rozsahu 61 stran, včetně šesti stran literatury, má všechny formální a obsahové náležitosti a vznikla v rámci agilní a úspěšné pracovní skupiny věnující se na UK Praha a Jihočeské univerzitě v Českých Budějovicích reakcím ptáků na rozmanitá aposematická, mimetická a další adaptivní zbarvení předkládané kořisti. Jedná se o obor, který se v posledních dvou desetiletích neobyčejně dynamicky rozvíjí a produkuje velké množství kvalitních publikací, patrných ze seznamu literatury. Jeho výsledky mají zcela klíčovou úlohu při posuzování možnosti vzniku aposematických a mimetických zbarvení selekcí ze strany ptačích predátorů – ač je tato hypotéza stará už 152 let, mnohé detaily jejich percepce a kognitivních schopností byly objeveny až poslední dobou.

V práci je uveden velmi bedlivý přehled všech relevantních prací k tomuto tématu, bohužel mnoho z nich bylo vykonáno s použitím nedávno vylíhlých kuřat kura domácího, tedy dlouholetého domestikanta, jehož diskriminační a kognitivní schopnosti se mohou značně lišit od divokých forem. Metodika i experimentální design jsou v práci velmi jasně a názorně popsány, použité statistické metody jsou standardní a dobře uvážené.

Pokud se týče výsledků, není překvapivé, že později v přírodě odchycení jedinci sýkory koňadry projevovali větší schopnost učení než mláďata ručně odchovaná v zajetí – zdá se, že perioda aktivního sběru reálné kořisti navazující bezprostředně na opuštění hnízda je pro formování kognitivních a paměťových schopností mladých ptáků zcela klíčová (netrvá zřejmě déle než několik týdnů, proto je věk odchycených ptáků irelevantní, ale je v životě hmyzožravých ptáků zcela nezbytná a v zajetí nenahraditelná – nezapomínejme, že se jedná o tisíce interakcí s nejrůznější kořistí). Je pozoruhodné, jak zcela klíčový je pattern pro rozpoznání aposematického zbarvení, praxe však potvrzuje, že právě pattern je u aposematiků, například právě ploštic, víceméně konstantní a charakteristický, zatímco třeba velikost může u jednotlivých exemplářů kolísat. Celkově lze říci, že práce je velmi pečlivě provedená i zpracovaná, v textu je jen málo překlepů, jednou z mála formálních chyb, které lze vytknout, je psaní rodových jmen živočišných druhů v seznamu literatury s malým počátečním písmenem (jinde v práci naštěstí ne).

Celkově pokládám práci za zdařilou a navrhuji ji, pokud se její prezentace a obhajoba před plénem katedry zdaří, ohodnotit známkou *výborně*.

V Praze, 4.9.2014

Prof. RNDr. Stanislav Komárek, Dr.
kat. filosofie a dějin přír. věd PřF UK